

Leto II.

za inozemstvo Din 10.—

Uredništvo in uprava: Gregorčičeva ul. 26

Telefon 29-70 // Poštni čekovni račun 15.546 // Izhaja vsak petek // Oglasi po tarifi

Štev. 15

BRATJE! Ne pozabite, da kapitalist ne more biti nacionalist, ker mu je kapital več ko narod!

Železničarji

naj odločajo in sodijo

Članom Podpornega društva železniških delavcev v Mariboru v pojasnilo — marksističnim voditeljev in njihovim glasilom v opozorilo!

Že ime »Podporno društvo« nam dovolj zgovorno izpričuje, da je njegov namen vzvišen, humanitaran, ker pomaga članstvu in njih svojcem v najtežjih trenutkih življenja. Neko posebno spoštljivost in čut ima vsak pošten človek do takega društva, v katerem člani drug drugemu pomagajo. Prispevki takega društva morajo ostati nedotakljivi in brezvestni so taki društveni funkcionarji, ki bi vršili z denarjem, ki je določen za posmrtnine nedovoljene manipulacije ali krajše povedano, ki bi s takim denarjem barantali.

Ko je leta 1924 prevzela naša državna železniška uprava bivšo Južno železnico in še popreje, je število članstva Podpornega društva železniških delavcev in uslužbencev v Mariboru rapidno rastlo in doseglo število 1200. Sedež društva je bil v Mariboru in so bila pravila tako nesrečno sestavljena, da so na rednih letnih občnih zborih imeli besedo navzoči člani, ki jih je bilo največ iz tistega nemško zagrizenega in nemškega takratnega Maribora, ter se je železničarjem marksistom posrečilo dobiti upravo društva v svoje roke. Takratna uprava Podpornega društva pa je pod vplivom raznih generalov takratne socialistične stranke gospodarila tako, da je prekoračila društveni delokrog s tem, ko je dajala razna posojila in sklepała razne kupčije ter kupila »Ljudski dom« v Mariboru in delnice socialistične Ljudske tiskarne, dajala posojila socialističnim konzumom in podpirala razne socialistične organizacije. Na podlagi tega je veliki župan bivše mariborske oblasti 11. maja 1929. razpustil Podporno društvo, ki je dobilo komisarija.

Bivši upravni odbor Podpornega društva je vodil dve blagajni kar večini članstva najbrže še do danes ni bilo znano. Takozvano prvo blagajno je vodil bivši društveni blagajnik kodrug Simon Lorger, drugo pa bivši društveni predsednik, danes že pokojni sodrug France Fischer. V letnih zaključkih se je imovina prve blagajne objavljala, druge pa je ostala prikrita. Ko je oblast odredila revizijo društvenega poslovanja je razkrila razne neurejenosti. Podrobno revizijsko poročilo, s strojem pisano, obsega 101 stran in je iz nje razvidno kako so gospodarili železničarji-marksisti z denarjem, ki je bil namenjen za pomoč članstvu ob smrtnih primerih. In se najdejo danes ljudje v vrstah marksistično orientiranih železničarjev, najdejo se brezvestneži, ki skušajo zagovarjati neurejeno poslovanje bivše uprave Podpornega društva s tem, da huišajo proti temu, da bi prešlo Podporno društvo v samoupravo članstva. Poslužujejo se ti ljudje okrog njihovih glasil in ogabne in ostudne demagogije in skušajo spraviiti članstvo društva iz ravnotežja z raznimi plitkimi, izmišljenimi in lažnimi dejstvi.

Revizijsko poročilo.

V interesu javnosti, predvsem pa članstva je, da se seznanimo s suhimi številkami in golimi ugotovitvami revizijskega poročila takozvane prve blagajne. Poročilo ugotavlja med izkazanimi letnimi zaključki, izdanimi od bivšega upravnega odbora in revidiranimi naslednje razlike, in sicer v letu 1925:

Premoženjsko stanje ob koncu poslovnega leta 1924 ni bilo pravilno izkazano in to: blagajna je izkazovala 31. XII. 1924 38.364,75 Din in ne 45.183,75 Din, ker je bil poslednji znesek stanje blagajne 30. XI. 1924.

Vloga pri Jugoslovanski hranilnici je znašala 31. 291 Din in ne, kakor je bilo izkazano je 30.000 Din. V bilanci-inventuri je bila izpuščena:

vloga Poštne hranilnice v iznosu Din 636,89
delež Hranil. in posojil. društva
delavcev Din 100.—
vrednost inventarja Din 5350.—
vrednost inventarja Din 5350.—
na dohodkih je društvo premalo izkazalo:

na članarini Din 5811,50
na najemninah Din 7,50
skupaj: Din 6819.—

in tako v tem izravnavo preveč izkazanah saldo-prenosov iz leta 1924. Društvo je dvignilo 30. maja 1929. pri Poštni hranilnici 34.000 Din, vknjižilo pa je le 29.000 Din. Razlika 5000 Din tvori bržčas povračilo efektivno izplačane posojila, ki pa se v blagajni ni izknižilo ter na ta način primankljaj izravnavala.

V letu 1926. je društvo premalo izkazalo na članarini 27.676,75 Din. Tudi ni vknjižilo med dohodke prejete članarine nekega člana v znesku 41 Din. Premalo je izkazalo v izdatkih:

za vzdrževanje hiše Din 5198,27
na darilih humanit. društvom Din 2000.—
na upravnih stroških:
na osebnih Din 11.265.—
na provizijah Din 8.883.—
na razn. strošk. Din 289,48 Din 20.437,48
skupaj Din 27.676,75

V letu 1927. je izkazalo društvo glasom poročil za izplačane posmrtnine 862.040 Din; dejansko pa je izplačalo 810.150 Din. Torej je izkazalo 51.890 Din preveč. Nasprotno so znašali upravni in razni stroški dej. 118.382,26 Din in ne kakor je izkazano le 66.492,95 Din. Torej je izkazalo za 51.890,01 Din manj, in sicer:

na plačah 13.380 Din, za poslovanje predsednika Fischerja 8000 Din, na darilih 2000 Din, na 2% proviziji 23.050 Din in na raznih izdatkih 5460 Din.

Društvo je dvignilo pri Poštni hranilnici 20. julija 100.000 Din, 19. oktobra 100.000 Din, 22. decembra 100.000 Din.

S tem denarjem je društvo kupilo delnice »Ljudske tiskarne« v Mariboru ne, da bi te dvige in temu sledeča izplačila izvedlo pravo blagajno. Zadevnih prejemnih potrdil o izplačanih zneskih pa niso mogli najti nikjer. V kompenzacijo teh so le delnice omenjene tiskarne, ki so bile nad nominalno plačane, čeprav ne nprirajo na borzi in če prav izkazuje Ljudska tiskarna v objavljenih bilancah, izgubo.

Poslovnem letu 1928, se je izdalo dve letni poročili. Ne samo da sta obe poročili nerealno-siktivni, je bilo prvo tudi računsko nepravilno, ker se izkazana društvena imovina v zvezi z izkazanimi dohodki in izdatki ter začetno imovino, ki je znašala 21.109,15 Din, ni ujemala in to v korist društva. Revizorji so se belili glave, od kot ta plus? Bili so mnjenja, da so bivši funkcionarji plačali ta plus iz lastnih žepov, kar je sicer manj verjetno ali pa so premalo izkazali na dohodkih ali izdatkih, kar bo bolj verjetno. Z ozirom na iznešeno kritiko je natisnilo takrat društvo poročilo v drugi izdaji v katerem je izravnavalo to razliko na ta način, da je zvišalo dohodke na članarini za navedene razlike, ter dodalo kot prispevek še vrednost inventarja v iznosu 7000 Din ter dolg kurilnice Ljubljana gl. kol. v iznosu 5862 Din, ki baje obstoja, za kar pa ni nobenih dokazov.

V prvem poročilu je izkazalo društvo dohodke na članarini v iznosu 1 milijon 566.539,21 Din, v drugem poročilu pa 1 milijon 587.648,38 Din. Glasom revizijskega poročila pa bi pravilno morale izkazati 1 milijon 623.701,44 Din. Tudi je vneslo društvo v decembru v blagajno znesek 18.000 Din kot dividendo delnic Ljudske tiskarne za tekoče leto, ki pa ni bil plačan ne v gotovini in ne v zabaleženem času, marveč je bil nakazan šele meseca marca prihodnjega leta potom čekovnega računa pri Poštni hranilnici. Na izdatkih je društvo v tem letu izkazalo na izplačanih posmrtninah v knjigah 790.863 Din, dočim je dejanski izplačalo le 741.590 Din, torej je izkazalo znesek 49.273 Din preveč.

Upravni stroški so po revizijskem poročilu znašali:
osebni: red. plače Din 46.200.—
13. in 14. plača Din 7.700.—
sejnine Din 8.305.— Din 62.205.—
poština Din 4.660.—
pisarniške potrebščine Din 9.510,25
nagrade Din 27.718.—
razno Din 4.971,19
skupaj: Din 109.064,44

in ne, kakor je društvo v svojem letnem poročilu izkazalo:
pisarn. potrebšč. Din 9.866,17
upravni stroški Din 44.625.—
1/2 takse Din 6.866,51 Din 61.337,68
torej je premalo izkazalo skup. Din 47.726,76

Na raznih izdatkih za darila humanitarnim društvom je izkazalo le znesek 2600 Din, dejanski pa je izdalo 4900 Din. Teli daril je bil deležen: »Frohsine«, »Detoljub«, Krištof kotor, »Mariborska ubožna deca«, »Delavska telovadna ednota«, itd. Originalnih prejemnih

potrdil za razne izdatke pa niso mogli najti revizorji nikjer in so take izdatke ugotovili je v knjigah.

Upravni stroški so znašali:

a) pod upravo bivšega upravnega odbora:
1925 23.200.— 3.980.— 51.859,40
1926 39.950.— 6.545.— 16.101,45 62.596,45
1927 44.200.— 7.380.— 56.306,96 107.886,96
1928 53.900.— 8.305.— 46.859,44 109.064,44

b) pod upravo komisarijata:
1929 20.949,82 — 41.370,99 62.320,81
1930 28.800.— — 54.730,64 83.530,64
1931 35.466,60 — 56.428,52 91.895,12
1932 37.800.— — 57.795,19 95.595,19
1933 33.700.— — 61.281,45 94.981,45

Osebnih izdatki 1931. in 1932. leta so bili večji radi najetja 2 pisarniških moči za sestavo matične knjige, po dovršitvi pa se je eno moč odpustilo. Tako, da so se v 1933. letu zopet znižali na Din 33.700.—

Obširno poročilo o blagajni II bomo podali ob priliki, ko stvar dozori. Za sedaj omenimo le sledeče:

Ob prevzemu imovine se je konstatiralo, da se za to blagajno ni vodil niti blagajniški dnevnik, čeprav so se mesečno stekali v njo razni dohodki tako Din 50.— mesečno od vsakega najemnika ter 2% odtegljajev od izplačanih posmrtnin in predizplačil. Razen kupona čekovnih nakaznic-dvigov po Din 100.000.—, ki niso bili vknjiženi ne v blagajni I in ne v blagajni II so se našle razne fakture — računi — fvrške muzikaličnih instrumentov A. Stowasser iz Grada za društvo dobavljena godala za takozvano — Fischer-Schönherjevo godbo in sicer: trije računi glaseči se na znesek 12.300 Din in račun, glaseč se na znesek 1.507,50 šilingov.

Uvoženi instrumenti gornjih faktur so bili naročeni in ocarinjeni pri mariborski carinarnici na ime »Podpornega društva«. Zoper očitke, da je društvo nabavilo gornja godala, so vložili svojčas bivši člani upravnega odbora proti nekemu članu potom zastopnika sodruga dr. A. Reismana tožbo. Dan pred razpisano obravnavo je pa dr. Reisman uvidevši, da bo na osnovi doprinešenega dokaza »to kratko vleklo«, tožbo tiho umaknil in gospodična Volksstimea takrat ni zamljavkala in debelo natisnila »Gospod dr. Reisman je zoper N. N. vloženo tožbo umaknil«. Zopet imamo dokaz o neoporečnosti bivših funkcionarjev itd.

Konečno vprašamo bivše funkcionarje: a) zakaj so izdajali članstvu neresnična letna poročila, zlasti zakaj niso izkazovali njih nagrad v oni višini, kakor so jih v resnici dobivali? Zakaj so za te premalo izkazane na-

grade obremenjevali račun posmrtnin, odnosno temu sorazmerno manj izkazovali donos na članarini? In zakaj niso leta 1928. izkazali tudi 13. in 14. plače?

»Je li to tudi socialno?« Da se dobro situirani možje maste z stalnimi mesečnimi plačami odnosno pokojninami nad Din 2.000.—, medtem, ko se mora naš železniški delavec z malenkostnim zaslužkom od Din 500.— do 600.— in kopico nepreskrbljenih otrok od ust odtrgavati članarino, imajoč pred očmi humanitarnost.

Člana nadzornega odbora pa vprašamo: Zakaj je vse to dopuščal in kako je mogel v letnih poročilih dajati izjave, da je vse s knjigami soglasno, ko pa v resnici nič ni soglasalo?

Zaključek.

Iz zgornjega podrobnega poročila si javnost zlasti pa člani Podpornega društva sami lahko ustvarijo jasno sliko, kako je z njihovim denarjem gospodarila takratna društvena uprava, ki jo danes z vsem mogočim orožjem branijo sodrugi: Smaseki, Korošci, Bahunj in dr. Avgusti Reismani. Pri milijon-skem letnem prometu, ki ga je društvo imelo, ni vodil bivši odstavljivi odbor nobenih poslovnih knjig. Tudi ni vodil ne matične knjige, ne knjigovodstva, ne evidence članov, ne kontaktije članarine, ne statistike članstva, ne statistike umrljivosti. Vodil pa je dve blagajni. eno oficijelno in drugo neoficijelno. Za posamezne edince ni vodilo društvo, oziroma takratni odbor nobene evidence. Zgodilo se je, da v smrtnem primeru člana društvo sploh ni moglo likvidirati posmrtnine, dokler ni urad, kjer je bil pokojnik zaposlen, izstavil potrdila, da je članarina plačana. Nadalje je še danes večje število članov, o katerih ni mogel dobiti komisar nobenih podatkov.

Kakor že omenjeno, ni imelo društvo članske matice in niti ni na drug način vodilo evidence članov po kategorijah, ki jih je delvet, kakor sledi izkazano z ozirom na različno članarino in višino posmrtnin in odpravnin. Tudi se ni obremenjevalo onih članov za izplačana predizplačila, kakor tudi ne za dana posojila. Na ta način je društvo utrpelo ogromno škodo. S tem, da ni vodilo društvo ne računov ne knjigovodstva, nima-jo vsakoletni računski zaključki nobene vezi med bilanco predhodnega leta, ne s poslovnim prometom in ne z zaključno bilanco računskega leta. Tudi ni upoštevana v vsakoletnih poročilih aktiva, in ne pasiva. Torej se ni študiti, če so vsi vsakoletni zaključki pomankljivi, nepregledni in nerealni. In to prav radi dejstva, kakor je revizor v svojem poročilu ugotovil, ker so vodili društveno poslovanje in sestavljali letne zaključke društveni funkcionarji, ki niso bili večji poslov- vanja, še manj, da bi sestavljali obširne in važne račune.

Omenili bi še, da je znašalo število članstva ob razpustu I. 1929, 12.632 in da se od takrat ni sprejemalo novega članstva, pa je znašalo število članstva ob koncu lanskega poslovnega leta še vedno 11.145. in moramo pri tem upoštevati umrljivost. Prav tako je znašal letni zaključek I. 1929. ob razpustu 3 milijone 101.271,42 Din, ob zaključku lanske poslovne dobe pa 7 milijonov 351.711,67 Din, torej za okroglo 4 milijone več kot pod takratno upravo, ki jo danes na vse moči branijo marksisti.

Številke in dejanja govore. Železničarji pa naj sami odločijo in sodijo.

Dol s cenami!

Vrsta je na g. direktorjih, da doprinesejo svoj obolus, krizi,

Čitali smo v časopisu, da zahtevajo državne železnice znižanje cen premoga. Prav imajo! V primeri z drugimi produkti je cena premoga ostala na višini, ki nikakor ne odgovarja sedanjim razmeram.

Razumljivo je, da premogovna vele-industrija hiti zatrijevati, da so produkcijski stroški tako veliki, da ni mogoče z itak tesno kalkuliranimi prodajnimi cenami navzdol. V enem pogledu ima prav, namreč kar se tiče izrabe svojega delavstva. Tega je v resnici že tako izrabila, da je tvegano iztisniti iz nje še kaj več.

Če se pa že velekapital noče na noben način odreči sedanjemu dobičku, ki je (mimogrede rečeno) znaten, potem naj dovolj, da mu mi pokažemo mesto, kjer lahko prištedi razliko med sedanjo ceno in ono, katero so voljne plačati državne železnice.

Blagorodni gospodje naj se spomnijo plač svojih generalnih direktorjev, direktorjev in drugih višjih uradnikov. Pa ne

samo plač, tudi drugih ugodnosti, katerih ni malo in katerih stroški so v primeri z delavskimi vprav ogromni.

Torej začnimo: Pred vsem znižajte gorri omenjeni gospodi plače in nagrade. Saj se da n. pr. »tudi še« z 8—10.000 dinarji mesečno dovolj gosposko živeti. Nadalje se spomnite na luksuzna stanovanja teh izvoljencev in na stroške, ki so vzpričo njihove silne natančnosti zvezani z vzdrževanjem takih stanovanj. Če se delavcu gotove popravke v stanovanju izvrše na njegov račun, bi take stroške tem lažje nosila oseba s tako ogromno plačo. — Potem pridejo na vrsto vrtovi in nasadi, skrbno negovani po od podjetja plačanih vrtnarjih, pa ostalo gospodarstvo teh gospodov, iz katerega gotovo vlečejo »še postrani« znatne koristi. Pa tiste gosposke vožnje v kočijah, avtomobilih in vlakih itd. Tako bi lahko še naštevali naprej in naprej. Ker pa vemo, da je ta gospoda za to tu, da budno pazi, ali je vsak delavec ali nižji nameščenec res 100% izrabljen, ne verjame-

Nov borben duh preveva vrste privatnih nameščencev

Občni zbor Društva zasebnih in autonomnih nameščencev v Mariboru

Privatni nameščenci, organizirani v Društvu zasebnih in avtonomnih nameščencev v Mariboru so na letošnjem občnem zboru 7. t. m. ispregovorili jasno in odločno besedo, ki nam daje jamstvo, da bo stanovski pokret končno vendarle tudi pri nas izstopil iz nekdanje zastarele konzervativne struje na odprto polje oživitnega dela. Mlada in brezkompromisna organizacija je položila tega dne račun svojega plodonosnega dela, kateremu je dalo članstvo popolno zaupnico. Potek tega pomembnega zbora, ki se ga je udeležilo izredno veliko število članstva, se je razlikoval od običajnih občnih zborov predvsem v tem, da je imelo članstvo glavno sodočujočo besedo, ter da je ono samo živo posegala v vsa vprašanja, ki so se tu obravnavala.

Poslevodeči podpredsednik tov. Franjo Pivec je v lepih in jedrnatih besedah otvoril in vodil zborovanje, ter očrtal nujno potrebo po skupnosti nameščencev, ker bomo le na ta način lahko dosegli ono, česar še nimamo in nam po vsej pravici pripada! Očrtal je borbenost organizacije v zadnjem poslovnem letu, ter poudaril našo zahtevo, da morajo postati naše organizacije javne, v vseh stanovskih zadevah odločujoč činitelj in pozval vse članstvo na delo za procvit društva.

Iz izčrpnega poročila, ki ga je podal društveni tajnik tov. Rado Lebar, posnemamo, da si je društvo nadelo težko nalogo, dvigniti med privatnimi nameščenci čim večjo stanovsko zavest. Današnja doba in težke razmere v katerih živimo so nas naravnost prisilile, da iščemo organizacije kamor spadamo. Žal je v nas samih veliko pomanjkanje čuta skupnosti, ker bi morale biti sicer naše stanovske organizacije številčno znatno močnejše. Potrebni so nam krepki delavci, potrebna nam je pomoč vseh tovarišev, da bomo lahko premagali vse ovire, ki nam stojijo danes še na poti. Organizacija se mora razpresti na vsa območja bivše mariborske oblasti, da bomo imeli v vsakem kraju in v vsakem podjetju naše ljudi, naše nove postojanke. Društvo je stalo v tesnih stikih predvsem z Zvezo društev v Ljubljani ter ostalimi stanovskimi, nacionalnimi in kulturnimi ustanovami, ter koraka z Narodno strokovno zvezo po isti poti in z enakimi smotri. Volitve v Delavsko zbornico in Pokojninski zavod v preteklem letu so dvignile interes nameščencev za te važne njihove institucije, ter dvignile število naših delegatov in z njimi našo moč in naš vpliv. Odbor, ki je načeloval organizaciji v preteklem poslovnem letu, je imel pred seboj jasno in točno začrtano pot in ni imel pri vsem njegovem delu ničesar drugega pred očmi, kakor dobrobit nameščentstva in čim večji razmah organizacije. Od te naše jeklene začrtane ravne poti ne moremo niti korakati ne nazaj in ne v stran, ker vidimo našo zmago edino le v brezkompromisnem zastopanju naših pravic.

Mi hočemo v naših vrstah odločnih mož!

Mi hočemo med seboj pravega tovarištva! Zakaj le v iskrenem tovarištvu in složnem delu je naša rešitev.

Naša borbenost se mora osredotočiti predvsem v zaščito naših domačih delovnih moči, da zajezimo in preprečimo še nadaljnjo odjedanje kruha po tujcih.

mo, da, si bodo najvišji gospodje pri premogovni industriji naše nasvete vzeli kaj k srcu.

Vseeno pa kažemo s prstom na to rano našega narodnega gospodarstva in obenem opozarjamo javnost in oblasti na to, da se edino še pri takih gospodih lahko kaj prištedi, od rudarjev pa, ki so že povsem izčrpani, ne more nihče več iztisniti ničesar.

Rešitev leži v nas samih. Uspehi, ki smo jih dosegli do sedaj, nas podžigajo, da vse naše bodoče delo podvojimo! Radi tega kličemo v naše vrste vse nameščence, ki so voljni, da nam pri delu pomagajo, da združimo vse sile v boju za zboljšanje socialnega položaja nameščenske raje.

Po zadovoljivem blaginjskem poročilu tov. Franja Miklavčiča je podal obširen referat o delovanju in upravi Pokojninskega zavoda njegov podpredsednik tov. Ivan Tavčar. Stvarno je predložil težavno delo uprave Pokojninskega zavoda, orisal je nove smernice kreditne politike, naložb rentnin in uprave Pokojninskega zavoda kot take. Njegova izvajanja, kakor tudi obširno poročilo predsednika Zveze društev tov. Jožka Zemljiča o delovanju Zveze ter o bolniškem zavarovanju so navzoči vzeli z zadovoljstvom na znanje.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika tov. Franjo Miklavčič na čelu

starega odbora z nekaj novimi odborniki.

Občni zbor so na to pozdravili v imenu nacionalnih železničarjev in združenih nacionalnih strokovnih organizacij tov. Rudolf Tumpej, v imenu društva bančnih uradnikov tov. Viškanič, v imenu Narodne odbrane in njenih vitezkih čet tov. Dolfe Ogrizek, v imenu Narodne strokovne zveze pa tov. Drago Vojska.

Občni zbor privatnih nameščencev je bil mejnik med starim in novim duhom, ki nam prehaja v kri. Tok časa gre z veliko brzino mimo nas, bodimo pripravljeni za trenutek, ko bo potrebno stopiti na branik! Naš zbor naj bo opomin vsem privatnim nameščencem, da se morajo zavedati važnosti organizacije, ker je danes še mnogo krivic, ki jih bodo zamogle odpraviti edino le močne stanovske organizacije. S tem pozivom je zaključil naš novi predsednik ob pozni uri lepo uspešno zborovanje, ki je bilo res prava manifestacija za socialno zboljšanje vsega nameščentstva.

Na vrhuncu kapitalistične ere Gospodarsko-politična razmotrivanja

Še vedno je znaten odstotek ljudi, ki veruje v vekovečnost kapitalizma. Eni pravijo: »Ne zaletujte se z glavo ob zid!« Drugi: »Nič ne pomaga, kapital je gospodar, kapital vlada.« Tretji: »Kaj naj reveži proti mogočnemu kapitalistu! Revež ostane revež!«

In tako dalje. Naslednja izvajanja niso namenjena onim, ki govoré takó iz globoke želje, da naj bi ostal »status quo« (kot je), ti naj v božjem imenu sanjarijo svoje želje; pač pa so naslovljena onim našim vrstam, ki jih je prešinil sicer razumljiv, a neupravičen obup.

Glavo ob zid. — Res ni treba, da se mi zaletujemo vani, to se pravi, da se borimo proti kapitalizmu, ker prvi njegov sovražnik je narava, ki se maščuje povsod tam, kjer ji človek kakor sikoli kljubuje. Vsak pozitivni zakon (zakon, ki ga je skoval človek), ki ni v skladu z njenimi zakoni, je zapisan smrti.

Tako je v nasprotju z naravo tudi bistvo kapitalizma. To nepobitno resnico skušajo sicer njegovi svečeniki-doktrinariji zamašiti ovreči. Druga resnica je, da je časovna ali minljiva tudi največja popolnost. Zgodovina gre svoja pota in zahteva zravnanja, preobrazbe, presnavljanja, kakršna je tudi zahteva narave. — Ali je kapitalizem s tem, zlasti v pogledu zravnanja, z njo skladen? Poldrugo stoletje je hodil svojo pot in skušal v svoji drznosti in samoljubju podrediti naravo. Prevzel se je in pričel častiti samega sebe. V svoji namišljeni veličini je postal sam sebi Bog. Dalje ne more.

Ne more, ker ne raste in se ne razvija iz sebe, ampak iz nas. Njegovo življenje je zajedalsko (parazitsko), popolno istovetno z onim ljudičevga biča, čigar življenje traja le toliko časa, dokler živi rastlina, ki jo on izsesava. Takó nam je izsesal poslednje sokove kapitalizem in zadal smrtni udarec tudi samemu sebi.

Njegovi častilci in obupanci trdè, da more kapitalizem pričeti svoj krogotok na novo. Če je to res, tedaj se moramo njemu na ljubo pomakniti za skoraj dvesto let nazaj. Mislimo si, da je ta sanja mogoča. Kapitalizem bi si v tem slučaju ustvaril — kapital. Kje? S tehniko, ki bi ji podredil vso vedo, kakor je to storil sedaj. Tega pa mu ni treba, ker vse to že imamo. Kapitala je že odveč — toliko, da leži mrtev in ob tem mrtvecu človeštvo strada in

umira.

Druga resnica pa je naša duševnost, ki se ji je kapitalistično gospodarsko življenje do mozga prestudilo. Ali to nič ne zaleže? Kjer se je osel spodrsnil, tja ne stopi več.

Kapitalizem našo duševnost pozna in jo menda tudi že čuti. Zato je postal bežen in plašen. Narava, naš razum, naša vest in srcé — vse ga proklinja. Ne gradi več nebotičnikov, rudokopov, orjaških fabriških kiklopov, livaren; ne razpolaga več s kontinenti v večerajšnjem smislu in ni več slišati o svetovnem kroženju kapitala. Povsod sama odpoved, mirovanje.

Z naše, tehnično bolj deviške zemlje si moremo kaj dobro razgledati, kako brska po poslednji smetani. K nam se zatekajo njegovi maliki, noseč s seboj svojo doto — stare stroje, ki naj jih mi obudimo k poslednjemu življenju. In mi, dobri in gostoljubni narod ali kdorkoli, damo tem malikom poslednji dar: najcenejšo delovno roko po eni in popolno svobodo v gibanju cen njegovim proizvodom po drugi strani.

A kakor smo dobri, vendar moramo tem malikom zalučati v obraz brutalno resnico: Naša zemlja jim ne bo vdahnila življenja, ne bo kapitalu vbrizgala dinamike, ki je edina njegova gonilna sila. Dopolnil je svoje zgodovinsko poslanstvo in končal s svojo upravičenostjo. Njegov razvoj je završen, kakor to dokazujejo oblike krize, ki ga je potisnila v mirujoče (statično) stanje. Njegov motor se je ustavil in namišljeni Bog se razblinil. O tem pričajo tudi večerajšnji kralji premoga, nafte, petroleja, jekla in bakra, ki se jim je svet pokoril in je bila vsaka njihova beseda najvišja proslava. — Še so, a hromijo in bodo skoro popolnoma shromeli.

Nedvomno je doba burnega kapitalističnega vrenja za nami in polagoma stopamo v dobo mirnega razvoja, iz pridobitnega v kritno gospodarstvo. To pa nasprotuje značaju in bistvu kapitalizma, ki se vzdrži le z naglico ali živahnostjo (dinamiko) pridobivanja.

Ni tehnice, niti mere, ki bi mogla dognati njegova opustošenja. S popolnostjo, ki jo je dosegel v tehniki, je razparal in razdvojil človeštvo in mu izkoreninil zadnjo vero v dostojno in pošteno telesno in mirno duševno življenje. Tako pa si je vzgojil svoje smrtne sovražnike, ki se mu vedno bolj

odločno upirajo. Nove duševne sile, ki se dan za dan množe, nosijo v svojih srcih nov prapor, novo miselnost, novo vero, novo socialno ureditev. Te mlade sile čaka velika naloga zrušenja in obnove: zrušiti bodo morale krivične razlike v posesti dobrin in obnoviti duševno pestrost človeka, ki jo je kapitalizem praznotno posplošil in ji dal ogaben naziv »masa«.

Mirno lahko ponovimo naše naslovne besede, da je kapitalistična era dosegla svoj vrhunec in naglo polzi navzdol.

Guštani

OBLJUBA — DELA DOLG.

Kot ponoreli otroci se vesele naši marksisti, ker so proti vsakemu pričakovanju pridobili zopet nekaj glasov od stotine izgubljenih. Turki so tudi tri dni v Carigradu praznovali svoj povratak v Srbijo po srbski vstaji. To njih veselje pa je bilo kratko, ker so jih že po enem letu spet prav izdatno dobili od Srbov po hrbtu. Sicer pa so ponovne volitve vrgle slabo luč na politično zrelost marksitatega delavca. Mnogi so nasedli praznim obljubam, da bodo zvišane mezde onim, ki bodo volili rdeče. Sedaj naj samo čakajo na izpolnitev te obljube! Rdeči voditelji so tudi obljubovali, kako bodo sedaj nameščeni v tovarni vsi brezposelni delavci, ko so nacionalisti izgubili zaupanje vodstva jeklarne. Vemo, da je ravnanje težko ustreči vsem. Toda nam se ni treba sklicevati na katekroli zaupanje! Mi se sklicujemo na naše delavske, socialne, predvsem pa nacionalne pravice! In te moramo doseči! Ne gre, da je na račun nezavednega nezanesljivega tujca brezposeln delavec, družinski oče, kise je boril za Jugoslavijo, vzrajal v boju, bil tujet in opljuvan baš od ljudi, ki mu danes odjedajo kruh! Kje so bili takrat guštanski marksisti? Dolgo ne bo več to trajalo. Mi si bomo svoje pravice izvojevali čimprej in to brez pomoči katerekoli naklonjenosti! V prvi vrsti se naj da kruha onim brezposelnim delavcem, ki so se borili za Jugoslavijo in tvegali za njo življenje, ne pa onim, ki še danes nočejo ničesar slišati o Jugoslaviji! — Najprej nacionalni borci, dobrovoljci — nato šele razni internacionalci in tujci!!! Pomaga se naj v naši državi onim, ki že od nekdanj spontano računajo na pomoč nacionalne države, onim pa, ki se ogrevajo za internacionalo, pa naj pomaga internacionala! Narodna država podpira podjetja z vidika zaposlenja narodnega delavstva. In dolžnost podjetij je, da ta podpirajo predvsem nacionalno zavedno delavstvo. Te dolžnosti se večina podjetij ne zaveda! Da se pa bodo v kratkem morali tega zavedati, zato bodo poskrbeli nacionalna bojna udruženja, predvsem pa Narodna odbrana in nacionalne delavske strokovne organizacije. Saj je to njih socialni in nacionalni program! Za ta program pa gremo v neizprosni boj!!!

Narodna strokovna zveza, Maribor

Sodna ulica 9 — dvorišče

Uradne ure tajništva so od 1. januarja dalje dopoldne od 9. do 12. ure popoldne od 15. do 19. ure.

ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure dop.

Še v obrambo tov. Gačnika

Večje število Jeseničanov se je ob nastajanju Jugoslavije prostovoljno javilo k ljubelski skupini za pohod na Koroško, med njimi tudi podpisani. Izjavljam, da se je tov. Gačnik Janko udeleževal pri naši skupini vseh bojev kot podporočnik. Bil je vedno med prvimi. Koncem aprila l. 1919. ko smo priredili napad na osrčje Koroške, je bil on na čelu napada ter bil tudi težko ranjen. Toliko v obrambo tov. Gačnika, da on ni rosil nacionalizma samo na jeziku, temveč je za Jugoslavijo kot pravi nacionalist tvegati tudi življenje. Zupan Tine, Jesenice.

Maribor

Uredništvo je prejelo od načelnika mesta Maribora g. dr. Lipolda naslednji dopis, ki ga radevolje objavlja v pojasnilo k naši tozadevni notici:

V 14. številki »Borbe« z dne 6. t. m. ste na drugi strani priobčili pismo obč. delavca, v katerem se navaja, da so v sredo, dne 28. marca mariborska nacionalna društva priredila podoknico gospo du generalu Maistru za njegovo 60letnico. Dalje se navaja, da je po mestnih uradih krožila okrožnica, ki je pozivala mestne uslužbence, da se naj udeležijo podoknice v čim večjem številu, in da se je od magistratnih uradnikov udeležila podoknice le pičla šestina, od nižjih uslužbencev pa samo Miroslav Štancer. Na koncu te notice apelirajo na mene z vprašanjem, češ, da li je v interesu nacionalne mestne občine mariborske, da njeni uslužbenci tako in ob takih izrednih prilikah omalovažujejo moje okrožnice.

Z ozirom na navedeno notico Vas prosim, da v prihodnji številki Vašega cenj. lista pojasnite, da sem bil od 19. do 31. marca na dopustu in iz Maribora odsoten in da že radi tega nisem mogel izdati nobene take okrožnice, kakor se je v navedeni notici omenja. Ugotovil sem pa, da je društvo mestnih uslužbencev izdalo na svoje člane vabilo k udeležbi in da je po zadržanju njegovih zastopnikov bila udeležba velika. Magistratni uslužbenci se k podoknici niso zbrali korporativno, nego so se pridružili kot člani raznih društev tako Narodni odbrani, Prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu, Zvezi Maistrovih borcev i. t. d. oziroma pevcem in predvsem ostale mu občinstvu.

Prosim, da to moje pojasnilo priobčite v prihodnji številki Vašega cenj. lista. Z odličnim spoštovanjem

Mestni načelnik: Dr. Lipold I. r.

Tov. Gerželj Ivan

Danes, v soboto 14. t. m. je umrl tov. GERŽELJ IVAN. Imenovan je bil član NSZ in vseh drugih nar. organizacij. Naj mu bo jugosl. zemlja lahka!

POVSOD SO ENAKI.

Oba mariborska social.-demokratska lističa se ob vsaki priliki obregneta ob »meščanske« sportne klube, pri katerih so po njih pisanju sami divjaki in pretepači. Pri tem pa prav spretno pozablja, da njih »miroljubni« »Svobodaši« niso nič boljše, če ne hujši. Spominjamo se samo velikih izgredov na Rapidovem igrišču, ki so jih izzvali njih »sodrug« iz Ljubljane. In nedavna tekma rezerve »Svobode«? — Ša razumemo, da je tako poročanje popolnoma v duhu ostalih »duhovitosti« teh lističev. Razumemo tudi to, da poročajo samo o zmagah, medtem ko poraze zamolčujejo. Vse pač v istem duhu...

»TUŽNA NAM MAJKA...«

Evo vam primera, kam plovemo z našo mladino, če ne bomo takoj pričeli s strogimi ukrepi proti vsemu, kar nam jo odvaja in pokvarja. — Preteklo nedeljo je bil v Novi vasi v neki gostilni tkz. »Regutenball« (tako so javljali plakati!) ali po naše poslovilni večer vojaških novincev. Dvorana je bila okinčana s trakovi vseh mogočih barv, samo barv jugoslov. trobojnice ni bilo. Godba je igrala same nemške »šlagerje« ki so jih ti vojaški novinci spremljali z nemškim besedilom. Pa je bila to prireditev bodočih jugoslovanskih vojakov!! Če se bi bilo mogoče prepričati o nacionalni zavesti teh mladencev, bi to bilo za nas porazno! — Mnogo se govori o telesni vzgoji, morda celo preveč. Krvavo pa bi bila potrebna vzgoja nacionalne zavesti, v katero pa bi vsaj spočetka moralo poseči tudi prožništvo in policija, predvsem pa Viške čete NO. Če bo šlo tako dalje, potem »Tužna nam majka...«

DOBER PEVOVODJA

ter režiser in igralec diletantskih odrov, ki je dosegel v teh panogah narodne prosvete lepe uspehe, išče službo privatnega »radnika«. Ima gimnazijsko maturo. Opravlja lahko pisarniške, računske in knjigovodske posle. — Ponudbe je poslati na uredništvo »Borbe«.

Ptuj

ZADNJA POT TOV. JANKA LUBCA.

Ob najlepšem pomladanskem dnevu, ko zaživi vsako bitje znova in ko se narava odene v upov polno cvetje, ki naj prinese človeštvu potrebne sadove, smo mi, dne 10. t. m. spremljali k zadnjemu počitku našega tov. Janka Lubca. Ugodoljni požar 2. t. m. mu je uničil s trdom zgrajeni dom in mu tako porušil vse upe in nade v srečno družinsko življenje. Pri požaru pa je dobil tov. Lubec tako težke opekline, da jim je po dolgih mukah podlegel v starosti 27 let, zapuščajoč neotolažljivo družico ženo Apoloni in troje nepreskrbljenih otročičev.

Kako drag nam je bil tov. Lubec, je najlepše pričal njegov pogreb. Od ptujske bolnice pa do pokopališča pri Sv. Marku ga je spremljala množica znancev in prijateljev. Tovariši so korakali za v črno ovito zastavo podružnice NSZ. Na zadnji poti ga je spremljalo tudi delavstvo »Petovje«, godba gasilske čete in sokolska četa od Sv. Marka. Na grobiu se je od njega poslovil predsednik podr. NSZ v Ptuj tov. Stane Vadjnal ter br. Kostanjevec za sokolsko četo.

Vedi, tovariš Janko, da za nas nisi umrl, ker živiš in boš živel v naših srcih. Počivaj sladko!

Tvoji tovariši iz vrst narodn. delavstva

Celje

SESTANEK DELAVSTVA.

Celjsko nacionalno delavstvo ima svoj sestanek v soboto 14. t. m. ob 5. uri popoldne v »Skalni kleti«. Ker so na dnevnem redu važne zadeve je dolžnost vsakega, da se udeleži sestanka. Poročal bo tudi tov. Bajt Tone iz Maribora.

ODKLONJENO DOVOLJENJE.

Ministrstvo za soc. politiko je odklonilo prošnjo za podaljšanje zaposlitve nekemu tukajšnjemu tujemu inženjerju. Radovedni smo, če bo v zadevi zopet interveniral kak naš celjski odvetnik. Bomo pa na to tudi budno pazili!

Velenje

SHOD DELAVSTVA.

V nedeljo 15. t. m. ob 10. uri popoldne bo v tukajšnjem Rudarskem domu shod delavstva, na katerem bo poročal tudi tov. Tone Bajt iz Maribora. Dolžnost delavstva je, da se shoda udeleži polnoštevilno!

Hrastnik

SHOD DELAVSTVA.

V nedeljo 15. t. m. ob 15. uri popoldne bo pri g. Dragu Logarju shod nacionalnega delavstva. Poročal bo tudi tov. Drago Vojska iz Maribora. Rudarji, udeležite se shoda polnoštevilno, da boste slišali kakšen je naš položaj!

Jesenice

RAVNATELJSTVO KID NA JESENICAH IZZIVA DELAVSTVO DALJE.

Obširno smo že poročali o pogajanjih za sklenitev nove kolektivne pogodbe, katero je KID odpovedala. Po dvodnevni razpravi v Ljubljani je prišlo do sporazuma, da se bodo vendarle korigirale razne akordne postavke po obratih. Tudi v večini obratov je prišlo do sporazuma, le za nekatere manj pomembne zadeve so se zastopniki organizacij zedinili, da bodo o njih razpravljali pred ravnateljstvom, ker obratovodje niso bili za to pooblaščen. Vsi sporazumi so bili potrjeni tudi od teh. ravnatelja g. Dostala.

Gosposka ulica 13

Delavstvo je sporočilo ravnateljstvu KID, da se naj nova kolektivna pogodba sklene in podpiše vsaj do 1. aprila t. l. Po krivdi obratovodij pa so se pogajanja zavlekla do 6. aprila. Tega dne so šli zastopniki delavstva h g. Dostalu z željo, da se pride do sporazuma še v ostalih neresenih vprašanjih. Tokrat pa je g. Dostal izjavil, da sploh še ni nobenega sporazuma in v nobenem obratu. To je vse zelo začudilo. Sicer pa je bil namen takih izjav prozoren: izzvati med delavstvom nemire, da bi vmes posegla oblast. Le razsodnosti zastopnikov vseh organizacij se je zahvaliti, da so s svojim premišljenim nastopom to preprečili. — V nedeljo, dne 8. t. m. je bil shod vsega delavstva, na katerem so zastopniki organizacij delavstvu predložili ves položaj. Zastopniki NSZ pa so o vsej zadevi informirali tudi ministra n. r. in narodnega poslanca g. Mohoriča, ki je obljubil svojo pomoč.

Delavstvo je še vedno prepričano, da bo ravnateljstvo KID vendarle upoštevalo težnje delavstva in da pride čimprej do sklenitve in podpisa kolektivne pogodbe.

Javornik

BOJ SE NI KONČAN.

Pri nas je bil misijor, žene in otroci so hitali v cerkev, delavstvo pa na svoja zborovanja, ki so se vršila vsak dan.

Kulturne beležke

Pod tem naslovom bomo odslej poročali o vseh važnejših kulturnih prireditvah našega mesta in objavljali ocene nam poslanih publikacij.

NARODNO GLEDALIŠČE.

Repertoar:

Sobota, 14. aprila ob 20. uri: Hokuspokus. Prvič.

Nedelja, 15. aprila ob 15. uri: Štambulska roža. Zadnjikrat. Globoko znižane cene. — Ob 20. uri: Hokuspokus.

O tendenčnih kritikah

Pred dnevi je izšla v »Delavski Politiki« notica pod rubriko »Kulturni pregled«, ki se nanaša na Schnitzlerjevo dramo »Ljubimkane«, ki jo je pred nedavnim uprizoril v Narodnem gledališču Dramski studio ZKD. Ne gre nam tu, da bi polemizirali s priložnostnim kritikom imenovanega lista, pač pa se nam zdi potrebno povedati nekatere stvari, mimo katerih je šel gospod »sodrug«, kar kaže, da v tej stroki nima niti najmanjšega razumevanja. Ta sodrug, ki nima niti pojma o Dramskem studiu, ne o njegovem naslovu, kar pači z drugimi, je iznesel v tridesetih vrstah nekaj stavkov, kjer trdi: »...da igralci D. S. nimajo nikakega smisla, kaj šele namena, dati današnji gospodarsko in duševno do propasti ruinirani publiki nekaj sodobnega, aktualnega in današnje resničnega, da bi tako vsaj mladi ljudje nudili današnjemu razrvanemu človeku nekaj danes pozitivnih vrednot, kos sodobne resnice, ter ga bodo orientirali v današnjih kaotičnih razmerah, pa ga notranje zgrabili in zgradili...« Vprašamo, če ima ta sodrug sploh kaj pojma o sodobni režiji, kar očita, da je bilo pri nas popolnoma zgrešeno? Ali misli, da se na pr. igra danes Sofoklejeva »Antigona« pri rdečih zavesah in v obleki današnjega človeka in ali misli, da je ideja in vrednost dela samo v milijeh njihove ideologije? Kaj si domišlja, da ima morda marksistični teater današnjemu razrvanemu človeku res le »kose sodobne resnice« in ga res »orientira v današnjih kaotičnih razmerah«? Vemo, da tega oni niso še nikoli pokazali in da je vse to pri njih kakor njihovo nogometno igrišče, ki je le zato, da se z njim propagira »Svoboda« in quasi-ideje naše socialne demokracije. Kaj ta »sodrug« ne ve, da so propagandni teater opustili celo v Rusiji, ker so uvideli, da na tem trpi ves nivo in da to ni doseglo drugega, kakor da je ubilo v ljudeh še nekaj tiste duhovnosti, ki so jo imeli. Kaj misli, da politna Tairov in Meyerhold v Moskvi svoj repertoar le s propagandnimi deli? Če pogleda ta gospod malo globlje, bo videl, da se tam dajejo dela, ki so se igrala še celo v carski Rusiji in pri tem niti najmanj ne trpi vrednost dela. Pisec pa je pokazal, kakšen pojma ima o tem. Shakespeare in drugi veliki dramatik prejšnjih stoletij, kakor tudi sodobni pisatelji so zanj le muzejski vzorci, čeprav priznava na drugi strani vsa svetovna kritika njihova dela kot umetniško popolna.

V njegovem krogu najbrž niti znano ni, da je D. S. šele pred kratkim ustanovljen in da je brez sredstev postavil na oder že dvoje del in to na višini, ki je »Svoboda« še ni dosegla, in jih še dolgo ne bo, pa čeprav li je »notičar« odigral še toliko zapnikov. Iz ocene se pa tudi razvidi, da jo je pisal človek, ki je še pred nedavnim obževal Henschkeja (Klabund) in Schnitzlerja. Zdi, ko je imregniran od gotove ideologije.

Zastopniki organizacij so dnevno posejali ravnateljstvo KID in prinašali sklepe s sestankov. Incident, ki se je dogodil v obratu na Javorniku s tamkajšnjimi nemškimi inštruktorji, se je preiskaval dva dni. Preiskovalno komisijo so tvorili zastopniki vseh treh organizacij ter zastopnik podjetja. Delavski zastopniki so ugotovili, da je podjetje polagalo premalo paznje za proučitev domačega delavstva, ker bi isto že zdavnaj lahko samostojno obratovalo. Osební incident pa se bo obravnaval pred sodiščem ter ga bo v sporazumu organizacij ter podjetja preiskalo še uradno razsodišče. Delavo v tem obratu so bili že na vrhuncu svoje razburjenosti ter se je zahvaliti avtoriteti predsednikom vseh treh organizacij, da so v prisotnosti sreskega načelnika pozvali delavstvo k disciplini.

V nedeljo, dne 25. t. m. je bil skupen shod, kjer so se dala navodila za nadaljnje razpravljanje kolektivne pogodbe. Po tem shodu je bil sestanek samo za obrat na Javorniku. Delavstvo zahteva, da se v teku tedna do Velike noči zaključijo pogajanja, ki se že ves mesec vršijo. Podružnica NSZ na Jesenicah ima na velikonočni ponedeljek ob 10. uri dop. svoj članski sestanek ter opozarja, da ne sme biti člana, ki bi ne prišel na to zborovanje. Udeležil se ga bo tudi delegat iz Ljubljane in so na dnevnem redu poročila o pogajanjih.

Je, ne moreta biti zanj nič drugega kot »muzejski predmet«, ker pač nič več ne odgovarja »današnjim potrebam« in ker po njegovem mnenju nista dokument svojega časa. G. »sodrug« bi bržkone storil isto s Stendhalom in Flaubert-jem, če bi ta dva napisala kako dramo, ki bi jo D. S. uprizoril v Mariboru.

Na tako diletantsko pisane kritike se seveda ne oziramo, ker vemo, da nismo rešili inscenacije z rdečimi zastori. Kažejo pa, da kritik »Delavske Politike« ni zmožen, da prikaže stvar, kakršna je, zato je njegov »deus ex machina« njegova ideologija in je za vso stvarjo le gola zavist.

Glede na objavljeno notico v »Delavski Politiki« smo prejeli od priznanega strokovnjaka še nadaljnje vrstice, ki jih objavljamo, da prikažemo, kako gotovi ljudje servirajo nevedni masi take in podobne kritike ljudi, ki se skrivajo pod socialističnimi in marksističnimi gesli ter tako zavajajo pristaše gotovega pokreta z umetniško strokovnega stališča v nemogoča in napačna naziranja o delu in nalogah gledališča, dramske literature ter njegovih pozitivnih dobrinah:

»Naj se nikar ne živi v domišljiji, če se na odru uprizori delo tako imenovanega sodobnega pisatelja (Resnica je resnica, vrednota je vrednota — in zato je večna, edina in neminljiva), da je v današnjem času že pozitivna dobrina in vrednota moderní stil. Gledališče naj bo svetleče besede, narodovega jezika, a ne v reklamne svrhe za gotova zgolj materialistična stremjenja. Da so Shakespeare, Schiller, Schnitzler, Dostojevski in vsi veliki, romantiki, realisti in naturalisti prav s svojo notranjo močjo in pozitivnimi vrednotami ne p o s r e d n o razgibali človeka do najsubtilnejših otenkov in možnosti, o tem ni treba tu govoriti. Prav tako ne o tem, da so hudožestveniki, kakor tudi sodobni ruski režiserji ustvarjali in še ustvarjajo baš po teh staromodnih in »vestnih« gledaliških receptih pozitivne vrednote človeka, ki je bil v vsaki dobi razrvan. Vseeno tem že obstoječim pozitivnim dobrinam in socialnim dobrotam na gledaliških deskah dati moderni, a gotovo aktualni o k v i r in barvo, ki »svleče«, zato niti naša velika publika gledališča nimajo denarja, a kdo drugi še manj.«

DRAMSKI STUDIO ZKD

ponovi na splošno željo občinstva v rek. 17. t. m. ob 20. uri v Nar. gledališču uspešno komedijo »XYZ«.

ZANIMIVO PREDAVANJE.

Dramski studio ZKD priredi v sredo, 18. t. m. svoje prvo predavanje. V dvorani Ljudske univerze na Slomškovem trgu bo predaval viši režiser ljubljanskega gledališča g. profesor Oslip Šest o »Gledališču, njegovi postanku in razvoju do danes«. Na zanimivo predavanje opozarjamo vse ljubitelje gledališča. Začetek predavanja ob 20. uri.

PRIREDITEV NARODNE ODBRANE

V nedeljo, 15. t. m. ob 18. uri popoldne uprizori prop. odsek. Narodne odbrane. Studenci v dvorani g. Renčelja na Polbrežju izredno zabavno veselico »Vdova Rošlinka«. Vabljeni!

SOKOL MARIBOR I

uprizori v soboto, 14. t. m. ob 20. uri na svojem odru v kladnici izborna veselico »Cerkvena miš«.